

spectator

Met volledige
TV-programma's

citane

ELPEE

TOY: „The Split“

Doet u maar rustig lyrisch. Toy heeft een tweede elpee en maakt daarmee een indrukwekkend trio Vlaamse rockelpees rond, die van de zomer van 1981 een sleuteljaar in de

vaderlandse muziekgeschiedenis maken. Na Kids en Kreuners vloeren Toy binnen- en buitenlandse concurrenten met tien puntraak geplaatst links-rechtsen. De muziek van Toy op deze plaats heeft dat lichte bubblegum-achtige verloren dat haar nog kenmerkte op de eerste elpee, „A Bad Night“. Ze heeft integendeel iets broeierigs, ingehouden over zich, alsof ze voortdurend op het punt staat wild uit te barsten zonder dat ooit echt te doen (ook niet in de rockers): het weifelen bij de laatste pas vóór de afgrond en de bevrijdende vrije val naar het niets. Dat effect bereikt Toy omdat in de muziek ruimte gelaten werd, omdat ze wel strak, intelligent en doordacht in elkaar steekt, maar nooit dichtgesmeerd wordt naar het maximum van effect. Met andere woorden, en daarbij raken we aan de essentie van rock. Om de vergelijking met de twee andere Vlaamse topacts even door te trekken: Toy klinkt warmer, bruiner dan de Kreuners, die iets kils en genadeloos in hun muziek hebben, wat ze zo aangrijpend kan maken; Toy mist het tussen-de-ogen-effect van de Kids, hun overrompelende onschuldige kracht, maar is ook minder bruut dan de Kids, gesofistikeerder en kwetsbaarder. De Kreuners grijpen je bij je nekvel en schudden tot je of luisterst, of terug trapt. De Kids vloeren je in de eerste ronde en laten je verder geen gelegenheid bij te komen vóór de wedstrijd ten einde is. Toy pleit, overreedt, toont zijn charmes een beetje verlegen nooit in één keer, denkt na: dit is muziek die over zichzelf lijkt na te denken, zijn argumenten aan je voorlegt en de conclusie verder aan jou overlaat, daar waar de Kreuners die wel voor jou genomen hebben (dus te nemen of te laten), en bij de Kids helemaal niets te concluderen valt omdat er in coma niet nagedacht wordt. Het is overigens niet mijn bedoeling deze drie groepen tegen elkaar af te wegen: ik wil ze alleen relatief tegenover elkaar plaatsen. Toy, dus: hun muziek steunt nog steeds grotendeels op de twee elkaar perfect aanvullende, fraai wentelende gitaren van Harry Woods en Theo Van Hemelrijck, maar toetseninstrumenten van divers pluimage hebben nu een belangrijke rol toegewezen gekregen. Deze toetsen, op de plaat waargenomen door Paolo Damanti en op het podium door Werner Pensaert, zijn op

intelligente wijze in de totaal-klink vervlochten en hebben de muziek van Toy een nieuwe richting helpen geven, en hopelijk staat daar onderweg ergens een wegwijzer richting „succes“, want dat dit mag gehoord worden is wel het minste wat je er van kan zeggen. Even luisteren. „Hopelessly Embarrassed“ opent het hekken: krachtig snokkende funkrock met een slimme synthesizerpartij en een korte, felle gitaarsolo. Meteen is dat hek van die dam af: „Magazine Sweetheart“ blijkt nl. te beschikken over een absoluut pareltje van een intro, waarna een soepel doorbuigende mediumrock volgt, een uitstékend opgebouwde song trouwens, waarin alleen jammer in de laatste refreinen vals wordt gezongen. „Pin Striped Suit“ is een heel goed voorbeeld van die ingehouden spanning waar ik het overhad: een klaaglijke-synthesizer en vervaarlijk opgekropte drumslagen openen onder Woods' gore stem, een spanning die doorheen de song meesterlijk wordt opgehouden zonder dat ze ooit verzwakt (en de akoestische gitaar is de instrumentale break na het refrein is een perfectte vondst). „Train of thought“ is opgewekter: een frisse en dansbare funky rock, een single van wereldformaat als u het mij vraagt. „People with funny faces never go to pretty places (yeah)“ besluit kant A: een John Lennon-achtige song en zoals bekend zijn die met geen pneumatische drukhamers in elkaar te krijgen. „Tanz der Gilles“ zet op de B-kant dit niveau op zijn sloffer verder: blubbende toetsen, jengelende gitaarakkoorden, handclaps, een stem waarin de angst broeit: klasse A-plus gewoon. „Empty Houses“ heeft het gitaargeluid van „Suspicion“: een catchy mediumtempo, maar iets minder opvallend dan de andere songs. „Central Station Flowershop“ maakt weer helemaal schoon schip: een sterke rocker, los in de gitaren (prachtig) en stampend als de omnibus Kruibekke-Peer. „Suspicion“ volgt, en dat dat ijzersterk is weet al, en indien niet dan vraag ik me af waarom u deze rubriek zit te lezen. Afsluiter „Sex makes deaf“ is weer van die Toy-rock die wel volle kracht vooruit gaat, maar wel altijd met die handrem nog op. als ze in het buitenland deze plaat horen zijn wij Toy goed en wel kwijt. Ik zou zeggen: koop Belgisch.

(Payola 1A 062-84389)

Chris Schraepen